DOMSTOLENS DOM
21. maj 1987 *

I sag 97/85,

1) **Union Deutsche Lebensmittelwerke GmbH**, Hamburg,

2) **Walter Rau Lebensmittelwerke**, Hilter,

3) **Westfälisches Margarinewerk Wilhelm Lindemann KG**, Bünde,

4) **Heinrich Hamker Lebensmittelwerke GmbH & Co. KG**, Bad Essen-Lintorf,

alle ved advokaterne Modest, Gündisch m. fl., Hamburg, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat E. Arendt, 34 B, rue Philippe-II,

sagsøger,

mod

Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, ved Karpenstein og Jansen, Kommissionens Juridiske Tjeneste, og med valgt adresse i Luxembourg hos G. Kremlis, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Jean Monnet-bygningen, Kirchberg,

sagsøgt,

angående en påstand om annullation af Kommissionens beslutning af 25. februar 1985 om foranstaltninger til fremme af afsætningen af smør på markedet i Berlin (Vest) — [KOM(85) 276 endel.],

har

* Processprog: Tysk.

DOMSTOLEN,

sammensat af præsidenten Mackenzie Stuart, afdelingsformændene Y. Galmot, C. Kakouris og F. Schockweiler, dommerne T. Koopmans, U. Everling, R. Joliet, J. C. Moitinho de Almeida og G. C. Rodríguez Iglesias,

generaladvokat: C. O. Lenz
justitssekretær: fuldmægtig K. Riechenberg

på grundlag af retsmøderapporten og som ændret efter den mundtlige forhandling den 4. juni 1986,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 5. december 1986,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævning indgivet til Domstolens justitskontor den 16. april 1985 har fire selskaber, der fremstiller margarine, og som er hjemmehørende i Forbundsrepublikken Tyskland, i medfør af EØF-traktatens artikel 173, stk. 2, anlagt sag med påstand om annullation af Kommissionens beslutning af 25. februar 1985, som var rettet til Forbundsrepublikken Tyskland og vedrørte foranstaltninger til fremme af smørsalget på markedet i Berlin (Vest).

2 Kommissionen vedtog denne beslutning med hjemmel i artikel 4 i Rådets forordning nr. 1079/77 af 17. maj 1977 om en medansvarsafgift og om foranstaltninger til udvidelse af markederne for mælk og mejeriprodukter (EFT L 131, s. 6), der indeholder en bemyndigelse for Kommissionen til at vedtage foranstaltninger til fremme af afsætningen på markederne for mælk og mejeriprodukter.

3 For at få oplyst, hvorledes forbrugerne reagerer på en nedsættelse af prisen på smør, traf Kommissionen ved beslutningen bestemmelse om gennemførelse af en markedsføringskampagne for smør på markedet i Berlin (Vest) i perioden den 15. april til den 30. juni 1985; kampagnens grænseomkostninger og effektivitet skulle

undersøges af et uafhængigt forskningsinstitut. 900 tons smør fra offentlige lagre skulle emballeres i pakker à 250 gram, hver forsynet med påskriften »gratis EØF-smør«. Disse pakker skulle derpå bringes i omsætning i en emballage, der tillige indeholdt en pakke markedssmør af samme vægt. Prisen for dobbeltpakningen måtte ikke overstige den pris for 250 gram markedssmør, der var gældende på tidspunktet, da markedsføringen blev gennemført. Med henblik herpå skulle Bundesanstalt für landwirtschaftliche Marktordnung (herefter benævnt Bundesanstalt), interventionsorganet for mælk og mejeriprodukter, gratis stille 900 tons smør fra offentlige lagre til rådighed for erhvervsvirksomheder, som Bundesanstalt havde udvalgt, og som kontraktligt forpligtede sig til at emballere smørret og afsætte det over detailhandelen.

4 Sagsøgerne, der besidder størstedelen af markedet for margarine i Berlin (Vest), indbragte en begæring for Verwaltungsgericht Frankfurt am Main med krav om, at der ved en foreløbig forholdsregel blev nedlagt forbud mod, at Bundesanstalt gennemførte denne aktion. Ved fire kendelser af 20. marts 1985 tog nævnte Verwaltungsgericht disse begæringer til følge. Efter anke fra Bundesanstalt fandt Hessischer Verwaltungsgerichtshof, at sagerne henhørte under de civile domstoles kompetence, idet Bundesanstalt alene ved gennemførelsen af aktionen havde handlet privatretligt, hvorfor nævnte appelinstans omgjorde kendelserne. Imidlertid havde sagsøgerne anlagt fire almindelige søgsmål ved Verwaltungsgericht Frankfurt am Main med påstand om, at det blev forbudt Bundesanstalt at gennemføre den anfægtede aktion. I forbindelse med disse søgsmål har Verwaltungsgericht stillet en række præjudicielle spørgsmål vedrørende gyldigheden af beslutningen af 25. februar 1985 (133-136/85, se Sml. 1987, s. 2289). Aktionen blev derpå gennemført fra den 6. maj 1985.

5 Sagsøgerne har til støtte for det af dem anlagte annullationssøgsmål gjort gældende, at der foreligger en overtrædelse af princippet om fri erhvervsudøvelse, af princippet om stabilisering af markederne, af forbudet mod forskelsbehandling, af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning samt af proportionalitetsprincippet. De gør endvidere gældende, at beslutningen er ugyldig, idet den påbyder det tyske interventionsorgan at træffe foranstaltninger, der strider mod tysk lovgivning om illoyal konkurrence, skønt sådanne foranstaltninger ikke kan påbydes i forbindelse med den fælles markedsordning. Endelig hævder sagsøgerne, at den anfægtede beslutning ikke er hjemlet ved Rådets førnævnte forordning nr. 1079/77, ligesom den også indebærer en tilsidesættelse af væsentlige formforskrifter.

6 Vedrørende disse anbringender og de indsigelser, som Kommissionen har fremført herimod, henvises der til retsmøderapporten.

7 Kommissionen har påstået sagen afvist under henvisning til, at sagsøgerne ikke umiddelbart og individuelt er berørt af den anfægtede beslutning. Denne berører dem ikke umiddelbart, fordi den ikke pålægger dem pligter. Den berører dem heller ikke individuelt, idet andre virksomheder også leverer eller kunne beslutte at levere margarine til markedet i Berlin (Vest). Sagsøgerne kan i øvrigt få retshåndhævet deres rettigheder ved under et søgsmål for de nationale retter at anfægte foranstaltningerne til gennemførelse af beslutningen af 25. februar 1985 og herunder anmode den pågældende retsinstans om at forelægge Domstolen præjudicielle spørgsmål, eller endog anlægge erstatningssag mod Kommissionen i henhold til traktatens artikel 215, stk. 2. Der består således ingen grund til at fortolke formalitetsbetingelserne udvidende i forbindelse med annullationssøgsmålet. I hvert fald kan sagsøgerne ifølge Kommissionen ikke anses for at have nogen interesse i at gennemføre sagen. Foranstaltningen vil nemlig være blevet gennemført på det tidspunkt, da Domstolens træffer afgørelse.

8 Heroverfor har sagsøgerne anført, at den anfægtede beslutning berører dem umiddelbart, idet den planlagte aktion er reguleret i alle detaljer i selve beslutningen. Beslutningen berører dem også individuelt, idet antallet af producenter, der leverer margarine til markedet i Berlin (Vest), var kendt ved gennemførelsen af den anfægtede beslutning og næppe forud for gennemførelsen af foranstaltningen ville ændres. Søgsmålet må endvidere ifølge sagsøgerne antages til realitetsbehandling for at sikre dem en fuldstændig retsbeskyttelse af deres rettigheder. De præjudicielle spørgsmål, der blev stillet af Verwaltungsgericht Frankfurt am Main i sagerne 133-136/85, vedrører nemlig kun en del af de søgsmålsgrunde, som sagsøgerne har fremført til støtte for nærværende sagsanlæg, og vedrørte ikke spørgsmålet om, hvorvidt Kommissionen er beføjet til at påbyde en fremgangsmåde, der strider mod tysk lovgivning om illoyal konkurrence.

9 Det bemærkes, at i henhold til traktatens artikel 173, stk. 2, kan en fysisk eller juridisk person, der har anlagt søgsmål mod en beslutning, der er rettet til en anden person, kun antages til behandling i realiteten, såfremt beslutningen berører ham umiddelbart og individuelt.

10 Det fremgår af Domstolens praksis, der har ligget fast siden dommen af 15. juli 1963 (Plaumann, sag 25/62, Sml. 1954-1964, s. 411), at fysiske eller juridiske personer kun er individuelt berørt af en beslutning rettet til en medlemsstat, dersom

denne beslutning berører dem gennem deres særlige personlige egenskaber eller en faktisk situation, der kendetegner dem i forhold til andre, og herigennem udpeger dem på en måde, der kan sidestilles med en adressats stilling.

11 Det må i det foreliggende tilfælde fastslås, at den anfægtede beslutning ikke dengang, den blev vedtaget, vedrørte en lukket kreds af bestemte personer, hvis rettigheder Kommissionen ønskede at regulere. Hvis sagsøgerne skulle blive berørt af den anfægtede beslutning ville det således udelukkende bero på de praktiske følger, beslutningen rent faktisk kunne have for deres stilling på markedet. I denne forstand er sagsøgerne berørt på samme måde, som enhver anden leverandør af margarine til markedet i Vestberlin var det i det tidsrum, da den anfægtede aktion blev gennemført, og sagsøgerne kan derfor ikke anses for individuelt berørt i den i artikel 173, stk. 2, i traktaten forudsatte betydning.

12 Sagsøgernes anbringende om, at nærværende sag må antages til realitetsbehandling for at sikre dem en fuldstændig retsbeskyttelse må forkastes. Det må understreges, at en sagsøger til støtte for et søgsmål rettet mod en national foranstaltning til gennemførelse af en fællesskabsretsakt kan gøre denne fællesskabsretsakts retsstridighed gældende og herved foranledige den nationale retsinstans til at træffe afgørelse om samtlige anbringender vedrørende dette spørgsmål, eventuelt efter en præjudiciel afgørelse fra Domstolen vedrørende gyldigheden. Den omstændighed, at den nationale retsinstans selv fastsætter de spørgsmål, den vil forelægge Domstolen, er en bestanddel af den samlede procesordning, der er opstillet ved traktaten, og afgiver således ikke noget holdepunkt for en vid fortolkning af de formalitetsbetingelser, der er opstillet ved traktatens artikel 173, stk. 2.

13 Herefter skal sagen afvises.

Sagens omkostninger

14 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, dømmes den part, der taber sagen, til at afholde sagens omkostninger. Sagsøgeren har tabt sagen og skal derfor afholde sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN

1) Sagen afvises.

2) Sagsøgerne bærer sagens omkostninger.

Mackenzie Stuart Galmot Kakouris Schockweiler

Koopmans Everling Joliet · Moitinho de Almeida Rodríguez Iglesias

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 21. maj 1987.

P. Heim
Justitssekretær

A. J. Mackenzie Stuart
Præsident